

Raadsinformatiememo

Datum Woensdag 4 mei 2022
Ons kenmerk 22.034164
Aan De gemeenteraad en steunfractieleden
Kopie aan
Van J.M. Kruit
Steller Martien Nieuweboer/Alex de Boer
Onderwerp Raadsinformatiememo Maartbrief 2022 Gemeentefonds

Geachte dames en heren,

Van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben wij de maartbrief 2022 Gemeentefonds ontvangen.

De brief bevat informatie over het financiële effect, voor wat betreft het accres (toename) en de opschalingskorting conform het regeerakkoord. Ook meldt de brief over de invoering van het nieuwe verdeelmodel per 1 januari 2023 en de eenmalige energietoeslag voor lage inkomens. Over de extra middelen jeugdzorg wordt niets gemeld. De brief kondigt in het algemeen enkele mutaties voor ons als gemeente aan, maar op voorlopige basis.

Dit is geen circulaire. De hierin opgenomen financiële gegevens zijn voorlopige ramingen. De definitieve gegevens worden opgenomen in de Meicirculaire 2022 Gemeentefonds. Aangezien dit een informatieve brief is en geen circulaire, is de kans zeer zeker aanwezig dat in de Meicirculaire 2022 Gemeentefonds de bedragen weer zullen afwijken. Deze memo sturen we u daarom ter informatie. De effecten worden dus nog niet verwerkt in de begroting. Na ontvangst van de Meicirculaire 2022 Gemeentefonds worden de cijfers in de jaarschijven 2022 en verder aangepast. Dit om te voorkomen dat er een onjuist beeld ontstaat over de financiële situatie van de gemeente Schagen.

Verwerking in de begroting

De financiële gevolgen van de maartbrief zullen daarom dus niet worden verwerkt in de 1^e tussenrapportage 2022 en de kadernota. De uitkomsten van de meicirculaire 2022 van het Gemeentefonds worden verwerkt in de begroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024-2026. De effecten voor de jaarschijf 2022 worden verwerkt in de 2^e tussenrapportage.

Financieel perspectief

Zoals eerder in de factsheets met uw raad is gedeeld, is de financiële situatie van de gemeente Schagen 'fragiel'. In de factsheets is de volgende passage opgenomen: "De komende coalitieperiode zal dus in het teken staan van het financieel herstel (algemene reserve) en het op orde brengen van het 'huishoudboekje' (exploitatie)".

De maartbrief levert op dit vraagstuk geen definitieve oplossing, ondanks de positieve jaarschijven 2022-2025. Genoemde passage geldt dus nog steeds.

Structureel versus incidenteel

Op basis van de uitkomsten van de maartbrief komt er een structureel bedrag beschikbaar van € 1 miljoen in 2026. Dat is over vier jaar en heeft effect op de tussenliggende jaren. Dit houdt in dat de hogere prognoses voor de jaren 2022 t/m 2025 als incidenteel moeten worden beschouwd. Want als we de bedragen in de eerste jaren als structureel in de begroting zouden

opnemen, volgt er in 2026 een taakstelling. Dit omdat de opschalingskorting vanaf 2026 weer in de standen is meegenomen en een aflopend accres door lagere overheidsuitgaven. De incidentele middelen kunnen wel een bijdrage leveren aan het financieel herstel, zoals is aangegeven onder het kopje 'Financieel perspectief'.

Voor de gemeente Schagen zijn de financiële gevolgen op basis van deze brief:

	(bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
1	Accres	1.470	2.085	3.761	4.261	2.024
2	Onderuitputting	-221	-313	-564	-639	-304
3	Opschalingskorting		983	1.315	1.659	
4	Nieuw verdeelmodel Gemeentefonds		-349	-716	-716	-716
5	Energietoeslag	1.117				
	Totaal	2.366	2.406	3.796	4.565	1.004

1.Accres

Door in het regeerakkoord opgenomen eenmalige uitgaven tot en met het jaar 2025, stijgen de accresen voor die jaren aanzienlijk. In het jaar 2026 valt het accres echter weer terug naar het structurele niveau.

2.Onderuitputting

De verwachting is dat het Rijk niet alle voorgenomen plannen in zijn geheel zal kunnen uitvoeren in de betreffende jaren. Als het Rijk minder uitgeeft, wordt het accres ook lager. Daarom is nu al rekening gehouden met een post onderuitputting van 15%.

3.Opschalingskorting

De stijging van de opschalingskorting is voor de jaren 2023-2025 geschrapt. Vanaf 2026 loopt de opschalingskorting weer gewoon door.

De fondsbeheerders hebben met de VNG afgesproken om een traject voor het opstellen van een contourennota in te richten. Met deze nota wordt beoogd: duidelijkheid te geven over 2026 en volgende jaren, zodat de uitwerking van een toekomstbestendige en stabiele financieringssysteem kan worden ingevuld. De eerste resultaten worden verwacht in juni 2022. Deze informatie in de contourennota is nodig. Dit omdat het jaar 2026 voor de begroting 2023 de laatste jaarschijf is waarop de provinciaal toezichthouder toetst. De toetsing beziet of een begroting structureel en reëel in evenwicht wordt gebracht.

4.Nieuw verdeelmodel Gemeentefonds

Met ingang van 2023 wordt het nieuwe verdeelmodel Gemeentefonds ingevoerd. Op basis van de meest recent ontvangen gegevens van het Rijk, in december 2021, berekenen we het nadelige effect van het nieuwe verdeelmodel Gemeentefonds voor de gemeente Schagen op € 716.000. Er is een groeipad afgesproken, waarbij het nadeel per jaar gemaximeerd is per inwoner. Het 1^e jaar € 7,50, het 2^e jaar € 22,50, het 3^e jaar € 37,50. Het wordt nooit meer dan het berekende nadeel. Voor Schagen betreft dit in 2023 een nadeel van € 349.000 en vanaf 2024 structureel een nadeel van € 716.000.

5.Energietoeslag

Voor de eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen aan huishoudens met een laag inkomen stelt de rijksoverheid via de algemene uitkering € 679 miljoen aan de gemeenten beschikbaar. Hiervan is € 40 miljoen voor uitvoeringskosten. Deze middelen worden in de meicirculaire 2022 via een taakmutatie verdeeld over de maatstaven. Op dat moment zal het juiste bedrag per gemeente bekend zijn. In de maartbrief is een indicatie bedrag per inwoner opgenomen. Voor Schagen komt dit (voorlopige) bedrag dan uit op € 1.117.000.

Als uitzondering is de energietoeslag wel verwerkt in de begroting 2022 van de gemeente Schagen. Het Rijk heeft toegezegd dat alle kosten die zijn gemaakt met betrekking tot de energietoeslag voor de lagere inkomens worden gecompenseerd tot 120% van de bijstandsnorm. Bovenop de opgenomen middelen in de maartbrief van het Gemeentefonds, neemt het Rijk het resterende bedrag mee in de meicirculaire. Voor de gemeente Schagen houdt dit in dat er een extra compensatie komt van € 600.000. Deze vergoeding heeft overigens geen effect op onze begroting, omdat het om een verhoging van zowel de lasten als de baten gaat. Het college heeft hier reeds een besluit over genomen.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De portefeuillehouder,

Joke Kruit